

Det videre arbejde med samfundsøkonomi i Trængselskommissionen.

I det videre arbejde med en kvalificering af løsningsforslagene frem imod et samlet bud på en handlingsplan foreslås det, at der inddrages en ekstern konsulent, der kan bidrage til en samfundsøkonomisk screening af løsningsforslagene i idékataloget.

1. Behov

Trængselskommissionen har i sit arbejde anlagt en tilgang, hvor den første fase – frem mod offentliggørelsen af idékataloget – har haft til formål at afdække viften af mulige tiltag, der kan bidrage til reduceret trængsel og luftforurening. I denne fase er der ikke set konkret på omkostninger og egentlige effektvurderinger af de enkelte forslag. I den kommende fase skal der således foretages en indbyrdes afvejning af forslagene mhp. en prioritering og konkretisering frem mod kommissionens endelig bud på en handlingsplan.

Figur 1: Proces fra idékatalog til samlet bud på handlingsplan

En samfundsøkonomiske screening kan bidrage til en overordnet kvalificering og prioritering af løsningsforslagene i idékataloget. Den skal således ses som et redskab i arbejdet frem imod et samlet bud på en handlingsplan.

Det er nødvendigt, at der sker en forholdsvis overordnet vurdering af løsningsforslagene, da der som udgangspunkt er meget højt antal løsningsforslag i idékataloget. Det vil dermed ikke være muligt indenfor den afgrænsede tid, der er til rådighed at lave en egentlig dybdegående samfundsøkonomisk vurdering.

Det betyder, at den samfundsøkonomiske vurdering må tage udgangspunkt i nogle grove samfundsøkonomiske principper, hvor argumentationen i højere grad må bero på kvalitative fremfor kvantitative vurderinger. Det skal resultere i en grov rangordning af løsningsforslagene, hvor de inddeles på en skala efter samfundsøkonomisk effekt. Fokus er således på en indbyrdes vægtning af løsningsforslagene.

Der er flere faktorer, der spiller ind i valget af den samfundsøkonomiske analyses omfang. For første er der for hovedparten af løsningsforslagene meget få tal, som kan danne grundlag for en samfundsøkonomisk vurdering. For det andet gør mængden af løsningsforslag, at det er urealistisk at forestille sig, at løsningsforslagene alle kan underlægges en kvantitativ vurdering inden for den relativt korte tidshorisont. For det tredje er det ikke alle løsningsforslag, der egner sig til en samfundsøkonomisk vurdering inden for de nuværende rammer af den samfundsøkonomiske analyse.

Det centrale i screeningsprocessen bliver at skabe et samfundsøkonomisk sammenligneligt grundlag til brug i både det videre arbejde, samt i den samlede handlingsplan fremlagt af Trængselskommissionen.

2. Mulighed for en fase II

Med udgangspunkt i den samfundsøkonomiske screening af løsningsforslagene, kan der opstå et behov for en mere kvantitativ vurdering af de løsningsforslag, der vurderes at have en høj samfundsøkonomisk effekt. Den fase kan, såfremt den vurderes relevant, fortsætte arbejdet med at sætte konkrete værdier på løsningsforslagene. Det kan skabe grundlag for eksempelvis en sammenligning af løsningsforslagene efter, hvor meget forslagene reducerer trængsel eller luftforurening pr. vurderet omkostningskrone.

Med en mere omfangsrig samfundsøkonomisk analyse af udvalgte løsningsforslag, øges kvaliteten af det beslutningsgrundlag, der ligger til grund for Trængselskommissionens samlede handlingsplan. Resultaterne kan desuden indgå i formidlingen af løsningsforslagene, når den samlede handlingsplan præsenteres.

Arbejdet med en mere omfangsrig samfundsøkonomisk analyse er imidlertid en større øvelse - også selvom der fortsat vil blive tale om "alt andet lige" betragtninger - da mangel på data kan gøre det til en længere proces, som vil skulle gennemføres i tæt samarbejde med blandt andet Trafikstyrelsen og Vejdirektoratet.

Antallet af løsningsforslag, der skal indgå i en eventuel fase II, må derfor overvejes nøje, og antallet vil ligeledes have konsekvenser for, hvor detaljeret analysen bliver, og hvilke effekter, der kan inkluderes.

3. Proces

Arbejdet med en samfundsøkonomisk screening af løsningsforslagene må forventes at kunne påbegyndes i februar måned, umiddelbart efter offentliggørelsen af idékataloget.

Efter den samfundsøkonomiske screening er afsluttet, skal der træffes en beslutning om en eventuel fase II. Denne fase skal være afsluttet, således resultaterne kan indgå den samlede handlingsplan fra Trængselskommissionen.

4. Involverede parter

Fase I og en eventuel fase II udarbejdes til Trængselskommissionen af en ekstern konsulent under inddragelse af Trængselskommissionen samt dens sekretariat.

/LAO